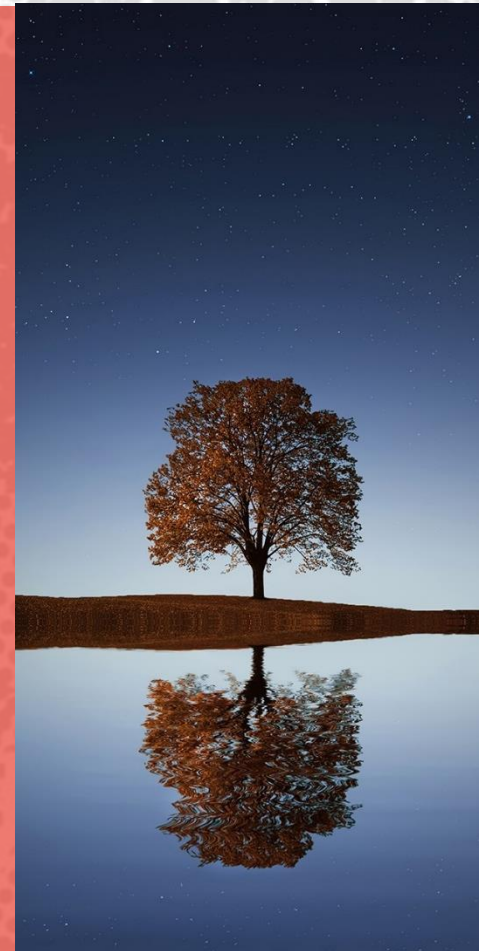

Barcelona, 12 de juliol de 2018

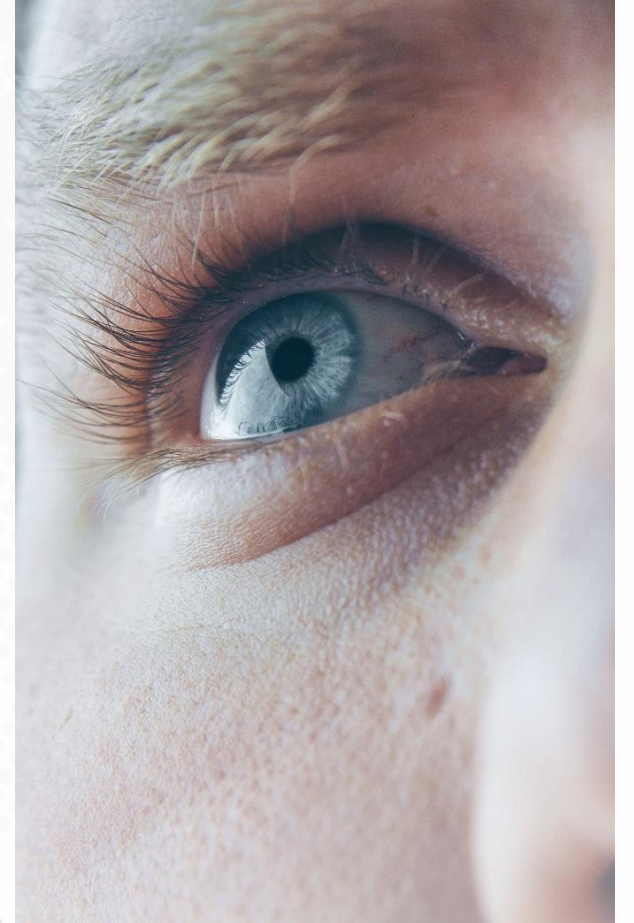
Transparència i desenvolupament social

Gemma Calvet i Barot, directora de
l'Agència de Transparència de l'Àrea
Metropolitana de Barcelona

Anàlisi de la relació entre transparència i desenvolupament social

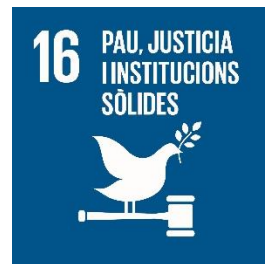
Governabilitat, democràcia participativa i
desenvolupament social

Agenda 2030 de Nacions Unides

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- Les Nacions Unides identifiquen una clara relació entre institucions de govern eficaces i transparents amb el desenvolupament social i econòmic.

Objectiu 16 de l'Agenda Global pel Desenvolupament Sostenible

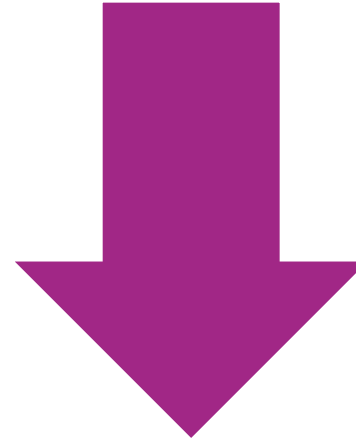
- *Promoure societats pacífiques i inclusives per aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells:*
 - *Reduir substancialment totes les formes de corrupció i suborn*
 - *Crear unes institucions eficaces, responsables i transparents a tots els nivells*

Relació entre transparència i desenvolupament socio-econòmic

Hem creuat les dades de Transparència Internacional amb les del PNUD per analitzar la relació entre transparència, percepció de la corrupció i desenvolupament econòmic.

Diverses dades confirmen l'existència d'una **correlació entre indicadors de bon govern i els indicadors de desenvolupament socio-econòmic.**

* Dades de l'Informe de Desenvolupament Humà del Programa de Nacions Unides pel Desenvolupament (PNUD).

Transparència, integritat i bon govern

- Índex de percepció de la corrupció

Desenvolupament socio-econòmic (*)

- Desenvolupament Humà
- Desigualtat social
- Desigualtat de gènere
- PIB per càpita
- Importacions i exportacions

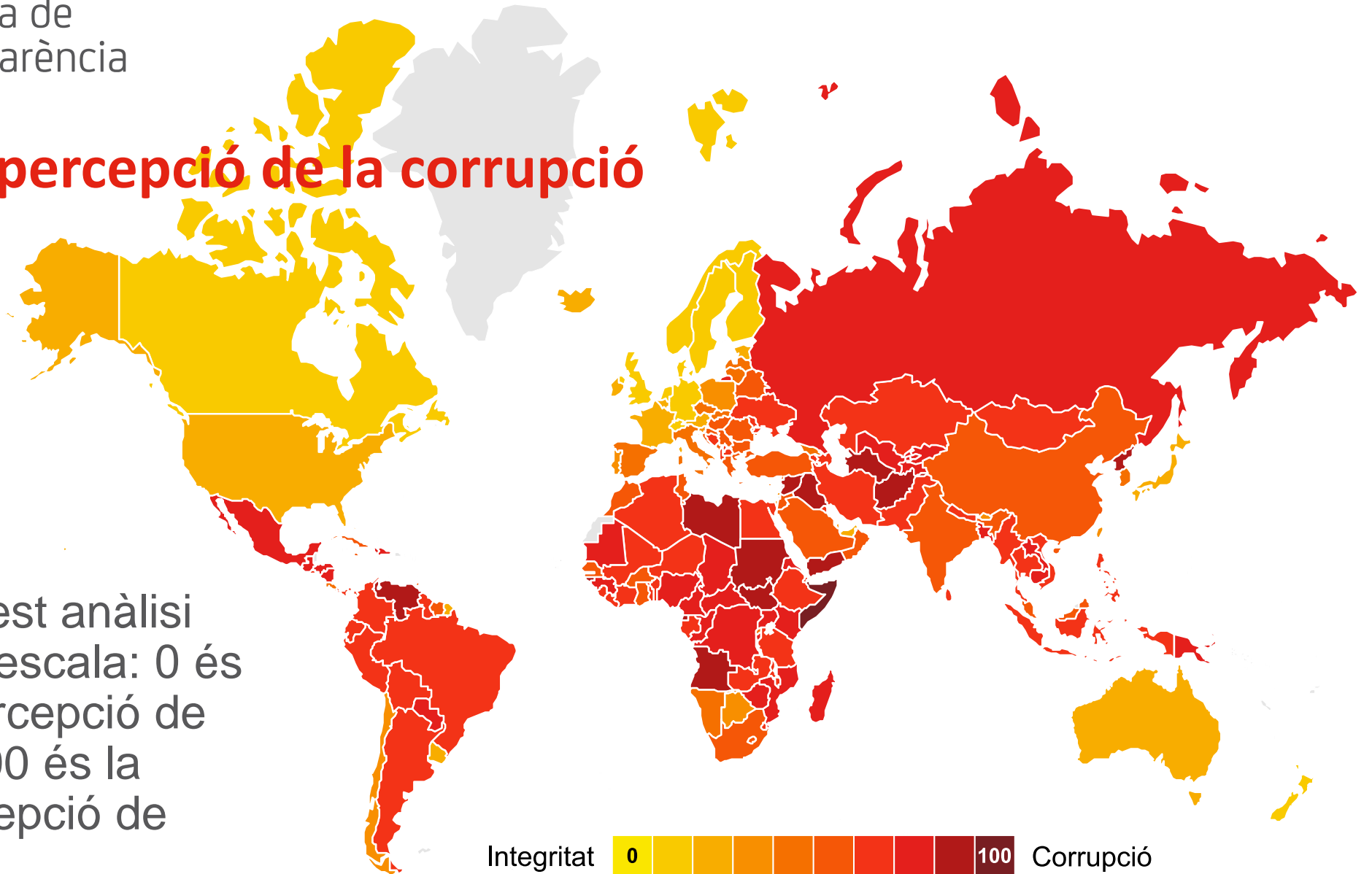
L'índex de percepció de la corrupció

- Pràcticament no existeixen indicadors d'àmbit global amb dades de tots els països que mesurin la transparència dels governs.
- L'organització Transparència Internacional publica anualment l'**Índex de percepció de la corrupció** amb dades agregades sobre la percepció de la corrupció al sector públic, provinent de diverses fonts amb una solvència contrastada.
 - Banc Mundial
 - Banc Africà de Desenvolupament
 - World Economic Forum
 - Fundació Bertelsmann
 - Economist Intelligence Unit
 - Freedom House
 - Global Insight
 - IMD World Competitiveness Center
 - Political and Economic Risk Consultancy
 - PRS Group International
 - World Justice Project
 - Varieties of Democracy

L'índex de percepció de la corrupció

* Per fer aquest anàlisi s'ha invertit l'escala: 0 és la mínima percepció de corrupció i 100 és la màxima percepció de corrupció.

Percepció de la corrupció en relació al desenvolupament humà

Índex de desenvolupament humà (IDH)

- Indicador sobre la qualitat de vida definit pel PNUD que agrega:
 - Esperança de vida
 - Nivell educatiu
 - PIB per càpita
- Es considera l'indicador més complet sobre el nivell de desenvolupament social d'un país.

Correlació entre integritat i desenvolupament humà

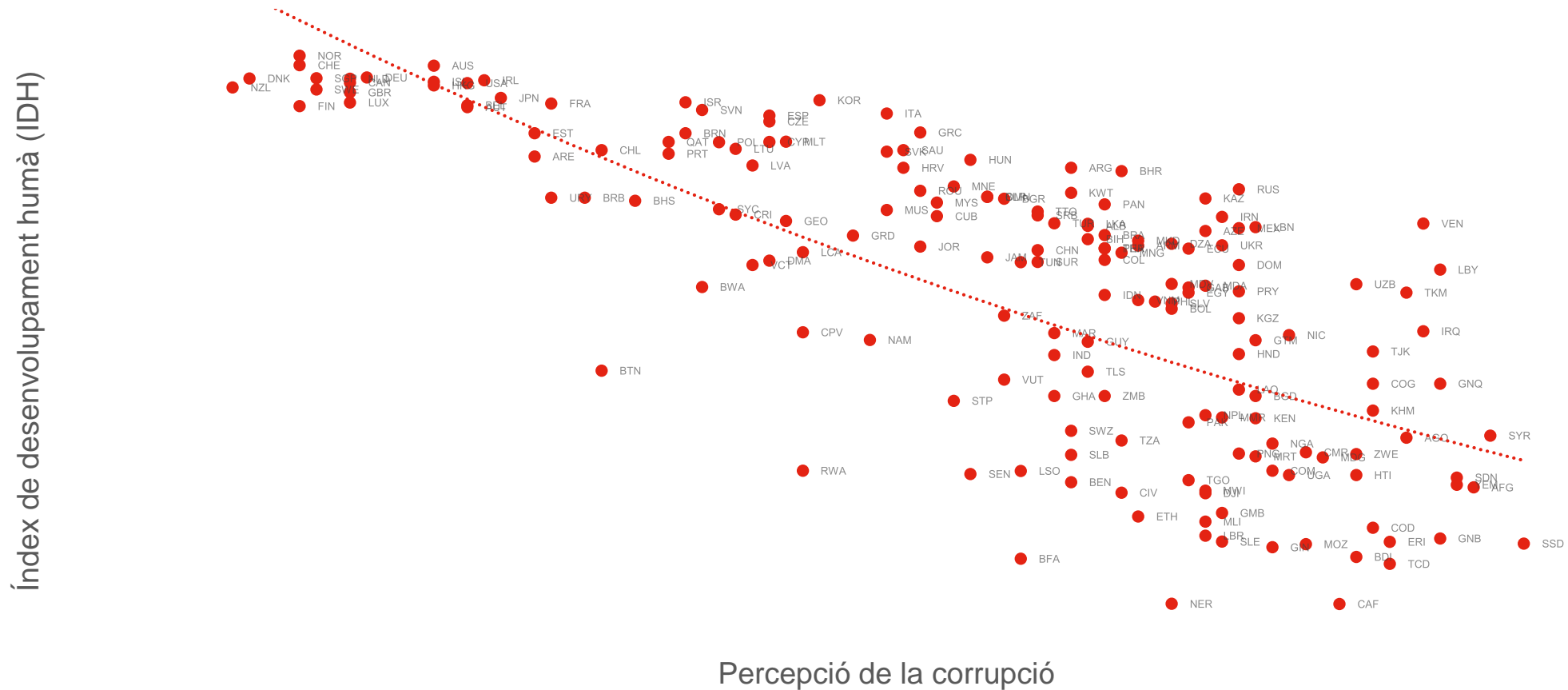
- Com més elevada és la corrupció més baix és el desenvolupament humà.
 - **Noruega, Suïssa, Singapur i Dinamarca**, encapçalen els rànquings de desenvolupament i d'integritat pública.
 - **Sudan del Sud, Txad o Burundi** estan a la cua dels dos índexs.

Excepcions:

- **Bhutan**: baix desenvolupament humà i una baixa percepció de la corrupció
- **Rússia**: nivells elevats de desenvolupament humà i de corrupció.

Percepció de la corrupció en relació al desenvolupament humà

Percepció de la corrupció en relació al coeficient de desigualtat

Coeficient de desigualtat

- Mesura la desigualtat social mitjana en tres dimensions del desenvolupament humà:
 - Esperança de vida
 - Educació
 - Ingressos

Correlació entre desigualtat i corrupció

- Països amb alts nivells de desigualtat com **Guinea Bissau, Haití, República Centreafricana** o les **Comores** també tenen alts nivells de corrupció.
- En canvi, els països més igualitaris són també aquells amb uns nivells més baixos de corrupció: **Finlàndia, Islàndia, Suècia, Països Baixos...**

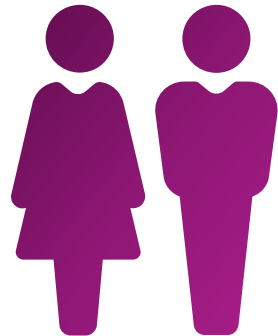
Excepcions:

- **Botswana i Xile**: nivells significatius de desigualtat i corrupció moderadament baixa.
- **Moldova, Kazakhstan, Armènia o Rússia**: baixos nivells de desigualtat i alts nivells de corrupció.

Percepció de la corrupció en relació a la desigualtat de gènere

Índex de desigualtat de gènere

- Mesura dels resultats diferencials entre dones i homes en tres àmbits:
 - Salut reproductiva
 - Empoderament
 - Mercat laboral

Correlació entre desigualtat de gènere i corrupció

- **Suïssa, Dinamarca i Països Baixos:** nivells molt baixos de desigualtat de gènere i percepció de la corrupció molt baixa.
- **República Democràtica del Congo, Afganistan, Txad o Iemen:** coincideixen nivells altíssims de desigualtat de gènere i de corrupció.

Exepcions:

- **Qatar:** elevat nivell de desigualtat de gènere i percepció de corrupció moderada, al nivell de Portugal o Israel.
- **Líbia:** alt nivell de corrupció i baixa desigualtat de gènere, comparable amb la Xina o Eslovàquia.

Percepció de la corrupció en relació al PIB per càpita

PIB per càpita

- Indicador utilitzat habitualment per comparar la riquesa entre diversos països (renda individual anual)

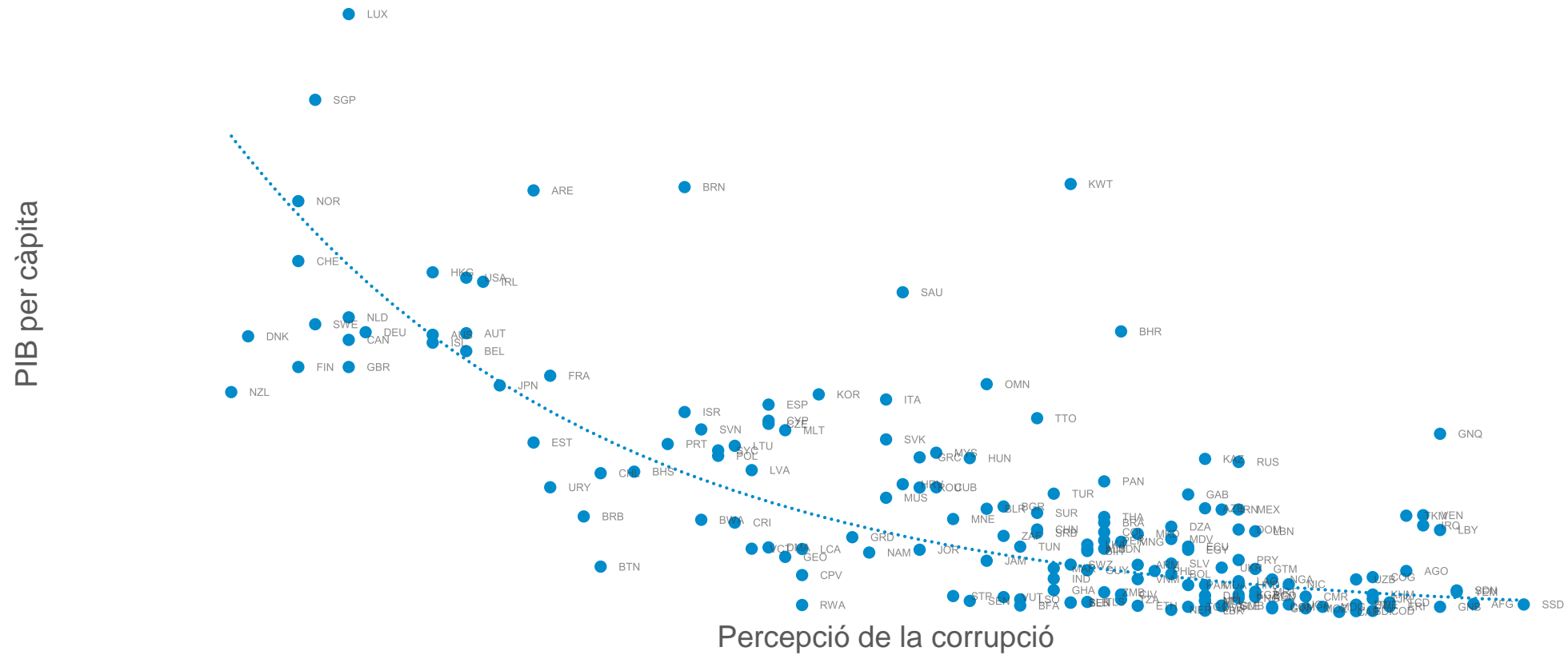
Correlació entre riquesa i integritat dels governs

- **República Democràtica del Congo, Burundi i República Centreafricana:** PIB per càpita més baix i nivells més elevats de percepció de la corrupció.
- **Luxemburg, Singapur, Noruega i Suïssa:** nivells de renda molt elevats i baixíssima percepció de corrupció.

Excepcions:

- **Kuwait, Bahrain i Oman:** percepció de la corrupció considerable malgrat tenir un nivell de renda molt elevat.

Percepció de la corrupció en relació al PIB per càpita

Percepció de la corrupció en relació a les importacions i exportacions sobre el PIB

Importacions i exportacions (sobre el PIB)

- Suma de les importacions i exportacions de béns i serveis expressades com a percentatge del producte interior brut (PIB).
- Indicador bàsic de l'obertura al comerç exterior i de la integració en l'economia global.

No hi ha correlació amb la percepció de la corrupció

- El grau d'obertura econòmica no té una correlació directa amb la transparència i el bon govern.

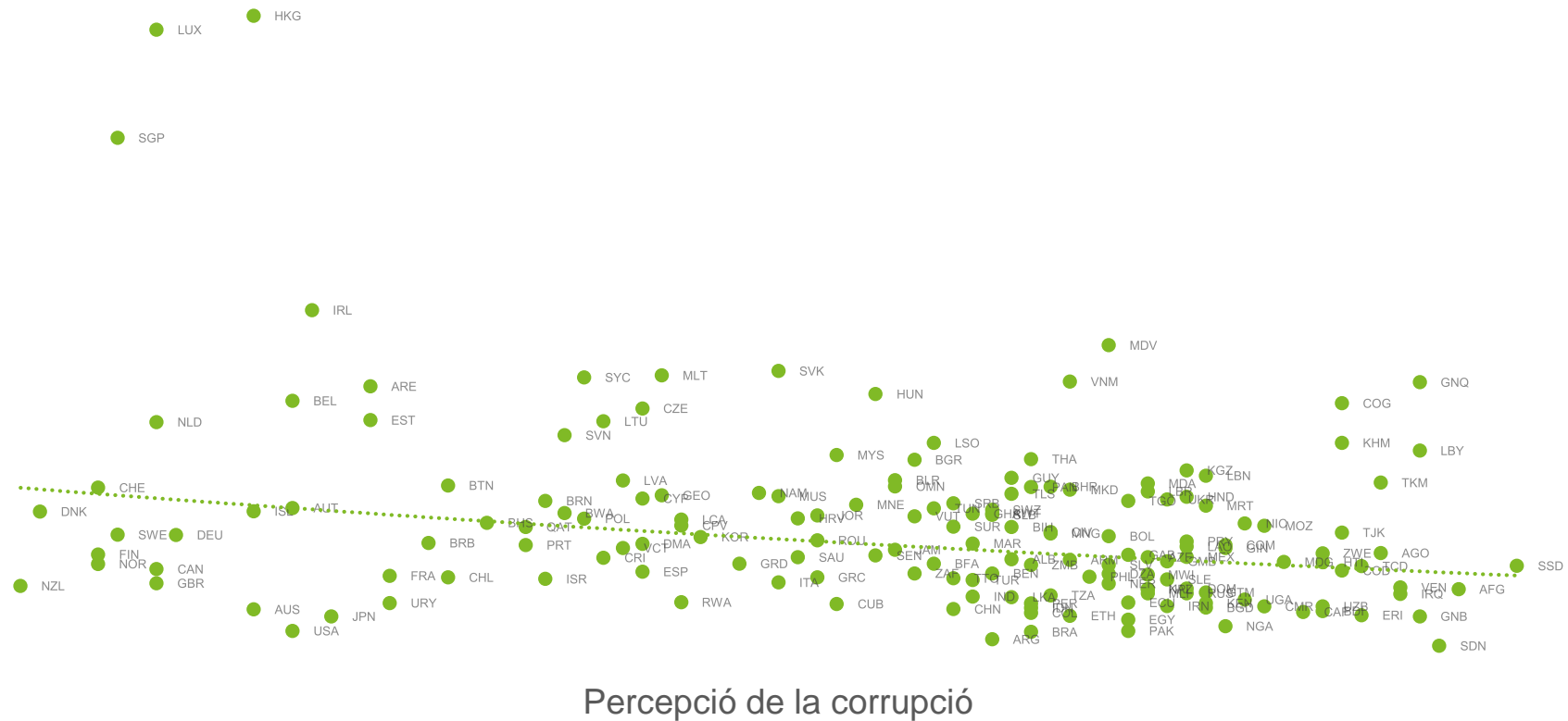

Casos dispars:

- Economia extremadament oberta i nivells molt baixos de corrupció: **Irlanda, Emirats Àrabs Units i Països Baixos.**
- Països oberts amb índexs de corrupció molt elevats: **Maldives, Guinea Equatorial i Cambodja.**
- Economies més autosuficients amb nivells molt baixos de corrupció: **Austràlia, Japó i Estats Units.**
- Economies més tancades amb nivells molt alts de corrupció: **Colòmbia, Eritrea o Nigèria.**

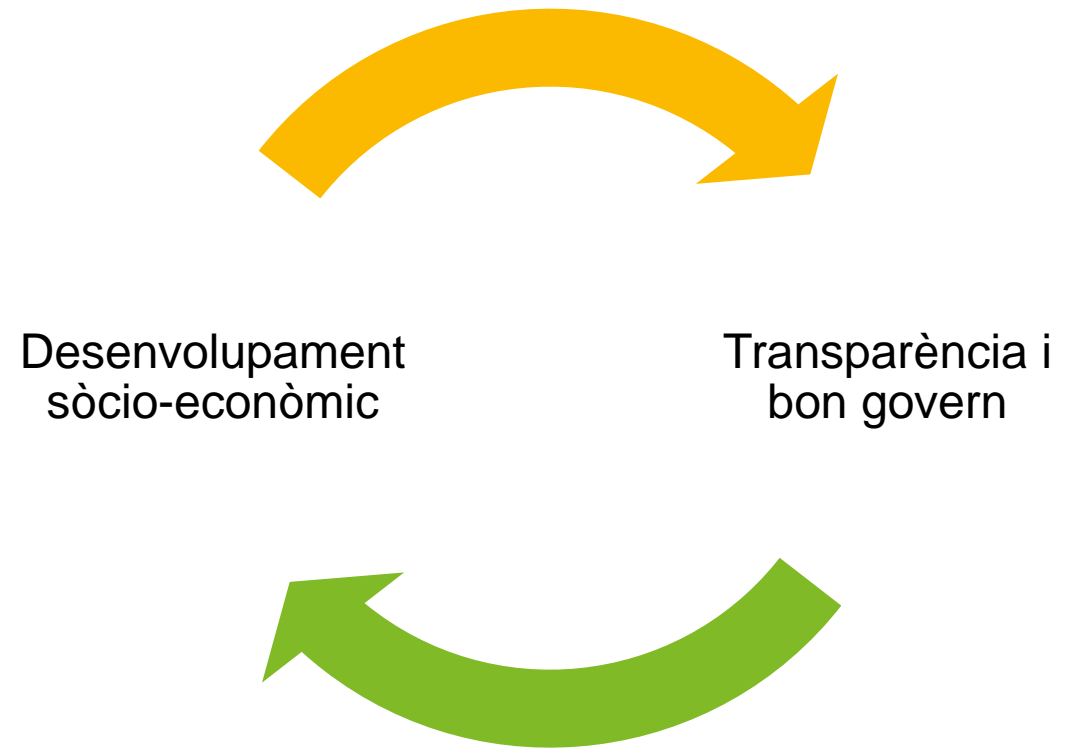
Percepció de la corrupció en relació a les importacions i exportacions sobre el PIB

Importacions i exportacions sobre el PIB

Correlació entre transparència i desenvolupament social

- Relació clara entre integritat pública i els indicadors de desenvolupament socio-econòmic:
 - Desenvolupament humà
 - Nivell d'ingressos
 - Equitat social
 - Igualtat de gènere
- No se'n pot deduir que el desenvolupament econòmic sigui conseqüència de la transparència, ni el contrari.
- Els dos elements es retroalimenten:
 - Un govern transparent, eficaç, participatiu i democràtic contribueix a avançar cap a una economia més dinàmica i a una societat més cohesionada i igualitària.
 - Les societats socialment més desenvolupades exigeixen governs més transparents, eficaços i democràtics.

L'aplicació pràctica de les polítiques de transparència i bon govern en l'àmbit metropolità

Governabilitat, democràcia participativa i desenvolupament social

Context institucional de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

- » Administració de nova creació (2010) que es construeix sobre la base d'unes estructures preexistents que es remunten a 1974
- » Administració supralocal
- » Elecció indirecta dels càrrecs (presidència i consellers)
- » Dinàmiques consensuals; sota nivell de politització o de confrontació partidista
- » Govern fora del focus mediàtic
- » Gestió externalitzada de la majoria de serveis
- » Percepció ciutadana d'un major risc de corrupció

Naixement de l'Agència de Transparència

Context general

La crisi econòmica i financera ha generat majors exigències sobre l'ús de recursos públics.

S'aproven lleis de transparència.

Canvis en el sistema de partits i auge de moviments de regeneració democràtica.

Context específic de l'AMB

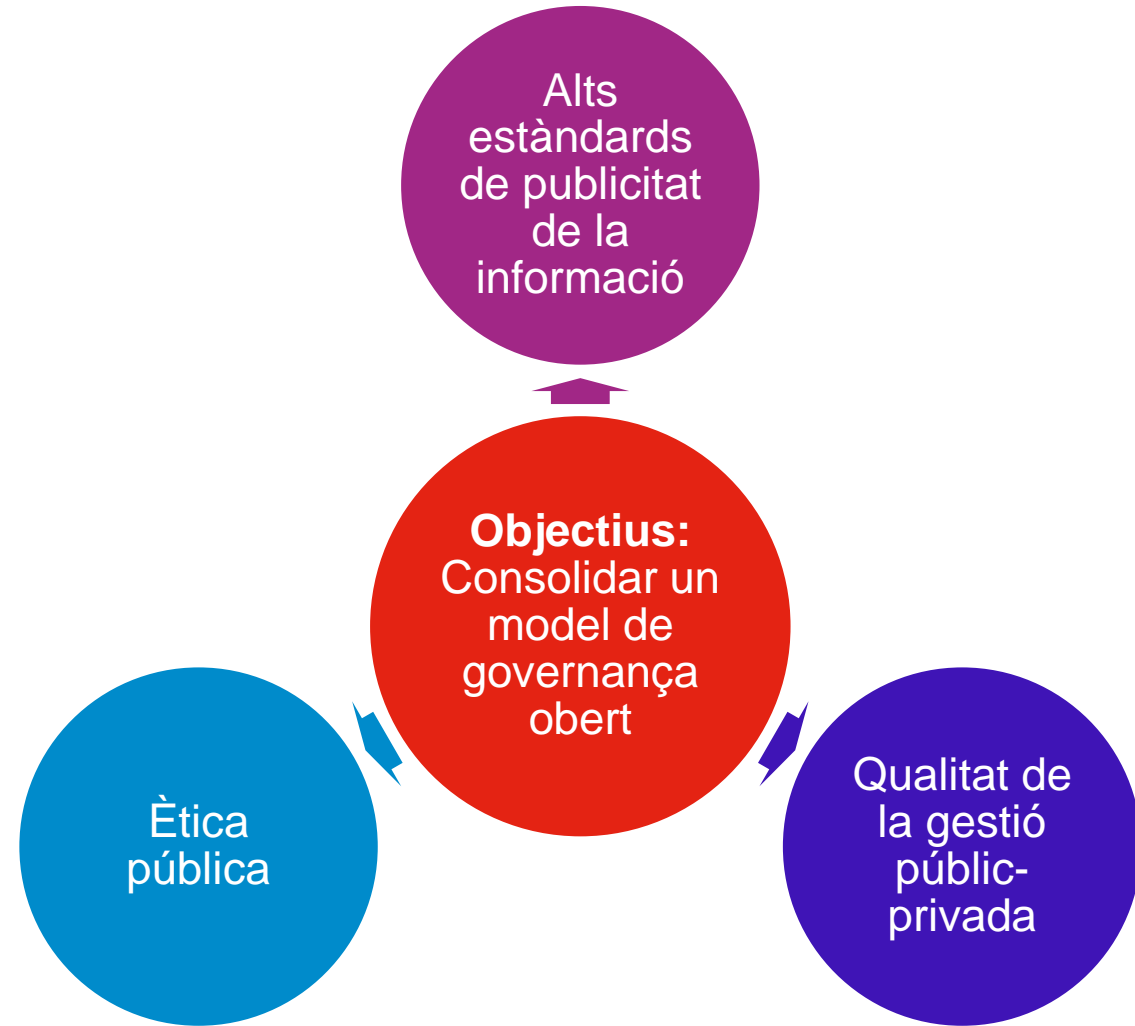
Nou govern metropolità presidit per Ada Colau.

La transparència es converteix en una prioritat del nou govern.

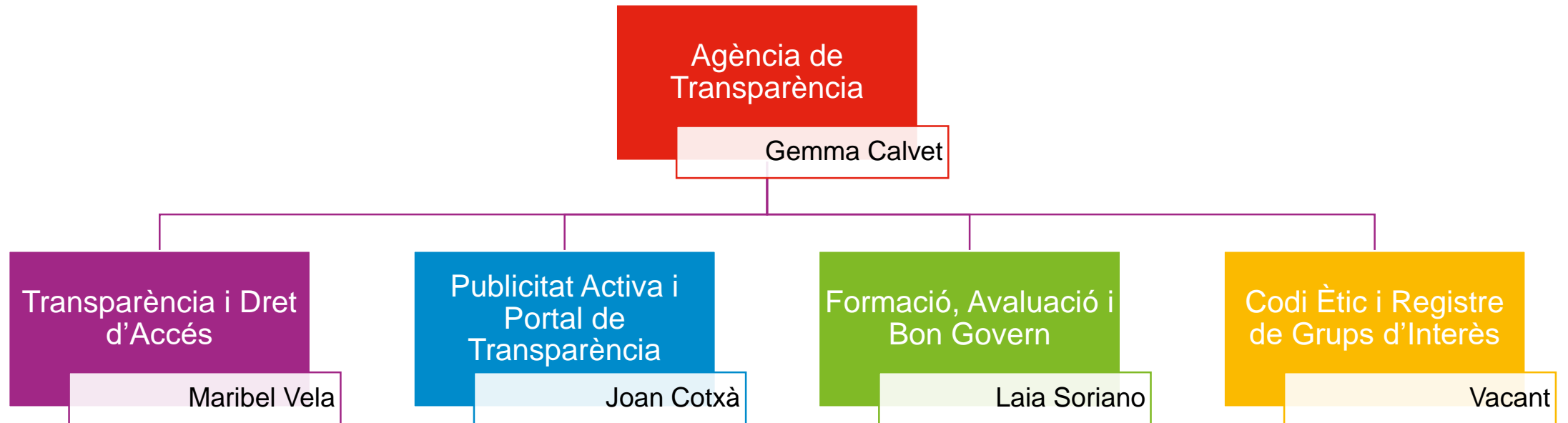
Creació de l'Agència de Transparència.

Què és l'Agència de Transparència?

- Òrgan de garantia de la transparència i el bon govern
- Estructura àgil i reduïda amb el suport d'una xarxa d'enllaços de transparència de les diverses àrees de gestió, empreses públiques i prestadores de serveis públics

Organigrama

Funcions principals

Promoure, coordinar
i avaluar la
implementació de la
legislació sobre
transparència,
accés a la
informació pública i
bon govern

Avançar cap a un
model innovador,
democràtic, obert i
inclusiu de
governança
metropolitana

Iniciatives

- » Protocols i recomanacions sobre transparència, bon govern i prevenció de la corrupció
- » Garantia del dret d'accés a la informació pública
- » Tractament i publicació d'informació
- » Formació permanent i sensibilització d'una nova cultura administrativa
- » Codi ètic i de conducta dels alts càrrecs
- » Seguiment de les relacions amb els grups d'interès

Iniciatives (continuació)

- » Perspectiva de gènere en les polítiques de transparència
- » Clàusules de transparència en processos de contractació pública
- » Bones pràctiques en la gestió de serveis públics d'interès general o universal
- » Programa de suport a la transparència dels municipis metropolitans

Eines i instruments

Consell Assessor
de Transparència
Metropolitana

Portal de
Transparència

Codi Ètic i de
Conducta

Seguiment de les
relacions amb
grups d'interès
(SERGI)

Xarxa d'enllaços
de transparència

Programa Aula de
Transparència

Diàlegs de
transparència

Quaderns i
Revista Lux

Procediment sobre
el dret d'accés a la
informació pública

Programa de
subvencions als
municipis
metropolitans

Programa
Demèter

Clàusules de
transparència en
la contractació
pública

Guia de prevenció
de riscos penals

Avaluació de la
transparència

Programa
Lorenzetti
d'intercanvi de
bones pràctiques

Àmbit d'actuació

Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)

Àrees de gestió

- Presidència
- Serveis Generals
- Espai Públic
- Urbanisme
- Medi ambient
- Mobilitat i Transport
- Planificació Estratègica
- Desenvolupament Social i Econòmic
- Internacional i Cooperació

Organismes autònoms

- Institut Metropolità del Taxi (IMET)

Entitats públiques empresarials

- Institut Metropolità de Promoció del Sòl i Gestió Patrimonial (IMPSOL)

Societats mercantils

- Transports Metropolitans de Barcelona (TMB)
- AMB Informació i Serveis

ConSORCIS

- Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB)
- Consorci Metropolità de l'Habitatge
- Parc de Collserola
- Ecoparc4
- Consorci Besòs-Tordera
- Habitatge Metròpolis Barcelona

Prestadors de serveis públics

- Persones físiques o jurídiques, adjudicatàries de contractes de gestió de serveis públics

Una nova dimensió en la relació públic privada

 AMB Agència de
Transparència

Moltes gràcies!

<http://transparencia.amb.cat>

transparencia@amb.cat